

2009 අයවැය

ව්‍යවස්ථිත පනුමිතින්

ඩී. ජී. දයාබන්ත බණ්ඩාර ජනව්‍යාපන විද්‍යා සහ සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව ප්‍රකාශනයක් වශයෙන් විද්‍යාලය

අරමුණ

2009 අයවැයෙහි ඇතුළත් සාර්වභාවික අනුමිතින් විශ්ලේෂණය මෙම සන්නිවේදනයෙහි අරමුණ වේ. මෙහි දී පහත දැක්වෙන කරුණු ගැන අවධානය යොමු කරනු ලැබේ.

- රජයේ මුදල් තත්ත්වය වර්ධනය හි අයවැයේ දායකත්වය.
- ලැබීමට ලත්, වියදම්වලත් සහ අයවැය පරතරයෙහි ප්‍රවණතාවයන්.
- අයවැය යෝජනාවන් සහ පරතරයෙහි සාර්ව භාවික අනුමිතින්.

රජයේ ප්‍රතිපත්තිමය දිශානතිය

නිදහස ලද දා පටන් ශ්‍රී ලංකාව පහත දැක්වෙන විවිධ මිශ්‍ර ආර්ථික ක්‍රම අනුගමනය කර ඇත.

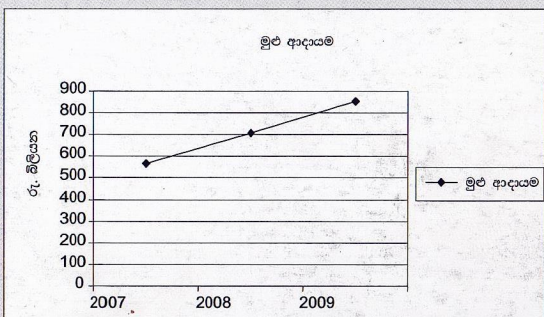
- වෙළෙඳපොළ විසින් කාර්යක්ෂම ලෙස ක්‍රියාත්මක කළ හැකිව තිබෙන බොහෝ ආර්ථික කටයුතු වෙළෙඳ ආයතනයන් හෝ පුද්ගලයන් විසින් මෙහෙයවෙන වෙළෙඳපොළ - මූලික මිශ්‍ර ආර්ථිකය
- වෙළෙඳපොළ විසින් කාර්යක්ෂම ලෙස ක්‍රියාත්මක කළ හැකිව තිබෙන බොහෝ ආර්ථික කටයුතු රජය විසින් මෙහෙයවෙන රජය මූලික මිශ්‍ර ආර්ථිකය.

පහත දැක්වෙන නැමියාවන් වර්තමාන රජයේ ආර්ථික ගති ලක්ෂණයන් හි පෙනෙන්නට තිබේ.

- වෙළෙඳපොළ- මූලික ආර්ථිකයෙන් බැහැරව රජය - මූලික ආර්ථිකයක් වෙත යොමු වීම.
- බොහෝ දුරට අපනයන- මූලික ආර්ථිකයෙන් බැහැරව ආනයන ආදේශක ආර්ථිකයක් වෙත යොමු වීම.
- මෙතෙක් අත්දැකූ සහ උපකල්පිත ගෙවුම් ශේෂ දුෂ්කරතා හේතු කොටගෙන දේශීය කර්මාන්ත රැකගැනීමේ ප්‍රතිපත්තියක් වෙත යළි යොමු වීම.

ලැබීම් ප්‍රවණතා : ලැබීම් තත්ත්වයෙහි වර්ධනයක් දක්නට තිබේ ද ?

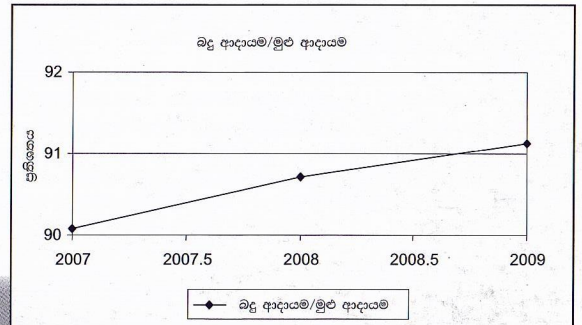
රජයේ ලැබීම්වල සැලකිය යුතු වර්ධනයක් ඇති වී තිබීම පසු ගිය අවුරුදු තුනක කාලය තුළ රටේ මුදල් තත්ත්වයෙහි දක්නට ලැබෙන සුවිශේෂත්වයකි. 2007 දී රුපියල් බිලියන 550 ක්ව තුඩුණු රජයේ ලැබීම් 2009 වන විට රුපියල් බිලියන 850 ක් බවට පත් වෙතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. (පහත රූප සටහන බලන්න)

මෙසේ වැඩි වූණු ලැබීම් හේතු කොටගෙන වෙළෙඳපොළ ආර්ථිකයක දී වුව ද රජයේ වගකීමක් වශයෙන් පිළිගැනෙන මහජන සේවාවන් කාර්යක්ෂම ලෙස පවත්වාගෙන යාමේ අවස්ථාව රජයට ලැබෙන්නේ ය.

ලැබීම් ප්‍රවණතා : බදු ආදායම

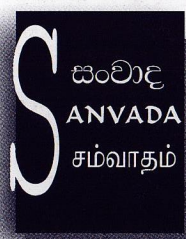
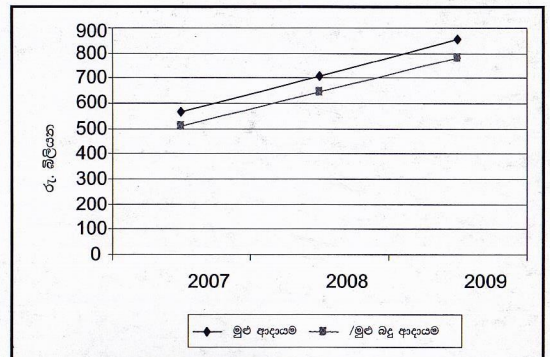
90% ක් ව තුඩුණු බදු ආදායම ද 2008 දී 91% ක් දක්වා වැඩි වී ඇති අතර එය 2009 වන විට 91.2% ක් බවට පත් කරගැනීමට අපේක්ෂිත ය. රජයේ ලැබීම්වල ඇති වූ මෙම වැඩි වීම ද මෑත භාගයේ මුදල් ප්‍රවණතාවන් හි කැපී පෙනෙන්නකි. (පහත රූප සටහන බලන්න)

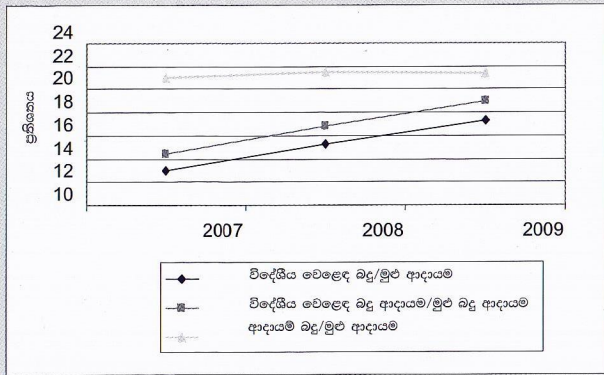

ලැබීම් ප්‍රවණතා :

විදේශීය වෙළෙඳ බදු සහ ආදායම් බදු

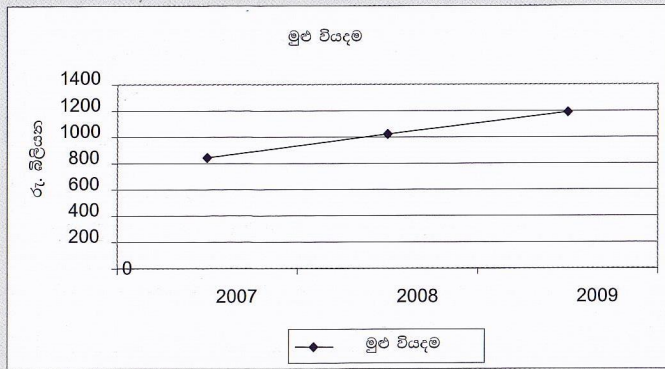
පසු ගිය අවුරුදු දෙක තුළ වැඩි වූණු මෙන් ම ඉදිරි අවුරුදුවල දී වැඩි කරගැනීමට අපේක්ෂිත රජයේ ආදායම් ලැබීම් තිබෙන්නේ ලැබීමට අපේක්ෂා කැරෙන්නේ වෙළෙඳ බදු මාර්ගයෙනි. සමස්ත බදු ආදායම ඉහළ ගොස් ඇති නමුදු ආදායම් බදු මාර්ගයෙන් එන ලැබීම්වල වර්ධනයක් නොපෙනෙන අතර පහත දැක්වෙන රූප සටහන්වලට අනුව ඉදිරියේ දී එය සැලකිය යුතු පරිදි වැඩි වන බවක් ද පෙනෙන්නට නැත. ආදායම් බදු මාර්ගයෙන් එන ලැබීම් යම් තරමකින් නොසෙල්වී පවතින්නට ඉඩ ඇති නමුදු විදේශීය වෙළෙඳාමෙන් ලැබෙන ආදායමෙහි සැලකිය යුතු වැඩි වීමක් බලාපොරොත්තු විය හැකි ය. ලැබීම් වැඩි කරගැනීමෙහි ලා රජය බෙහෙවින් ම විශ්වාසය තබන්නේ විදේශීය වෙළෙඳ බදු මත ය.

විදේශීය වෙළෙඳ බදු ප්‍රවණතා

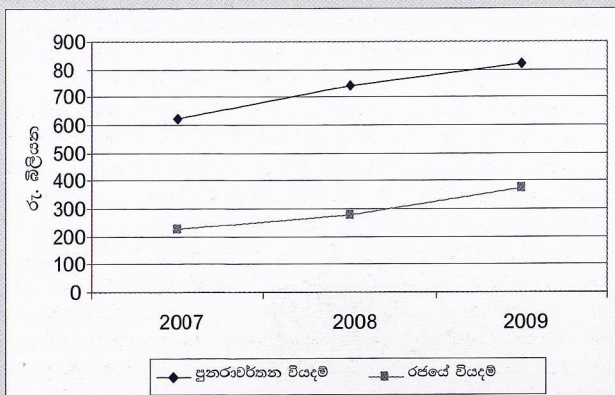
2007 දී රුපියල් බිලියන 800 ක් පමණ වූ රජයේ සමස්ත විදේශීය වෙළෙඳ බදු 2008 වන විට රුපියල් බිලියන 1000 කට ආසන්න වී තිබේ. 2009 යේ දී මෙය රුපියල් බිලියන 1200 ක් පමණ වන තෙක් තව දුරටත් ඉහළ යනු ඇත.

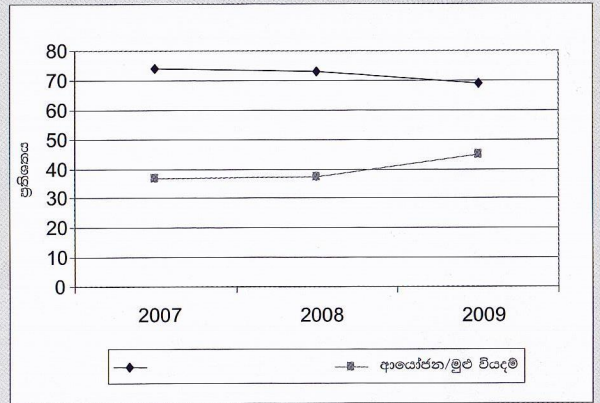
රජයේ විදේශීය වෙළෙඳ බදු මෙම වැඩි වීමට යුද්ධය, සමාජ ශුභසාධක සේවා, විවිධ සහනාධාර මෙන් ම යටිතල පහසුකම් වෙනුවෙන් කෙරෙන ආයෝජනයන් ද ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා ඇත. වර්තමාන රජය බලයට පත් කිරීම සඳහා ඡන්දය දීම තුළින් මේවා මහජනතාව ගෙන් බහුතරයක ගේ අවශ්‍යතාවන් බව තහවුරු වී තිබේ. එබැවින් ප්‍රධාන වශයෙන් මෙම ක්ෂේත්‍රයන් වෙතට අරමුදල් යොමු කරවීමට රජය ක්‍රියා කිරීම ගැන පුද්ගලිකව සූතු නැත.

පරිභෝජන විදේශීය, ප්‍රාග්ධන විදේශීය සහ මුළු විදේශීය

රජයේ පරිභෝජන විදේශීය සහ ආයෝජන විදේශීය යන දෙක ම 2007 දී තුඩුණු මට්ටමින් ඉහළට පැමිණ තිබේ. 2007 දී රුපියල් බිලියන 590 ක්ව තුඩුණු රජයේ සමස්ත පරිභෝජන විදේශීය 2008 දී රුපියල් බිලියන 720 දක්වා ඉහළ ගොස් තිබේ. 2009 වන විට මෙය රුපියල් බිලියන 800 දක්වා ඉහළ නැගී ඇතැයි අපේක්ෂා කරනු ලැබේ. ආයෝජන විදේශීය ද 2008 දී රුපියල් බිලියන 290 දක්වා ඉහළ ගොස් ඇත. 2007 දී එය දක්වුණේ රුපියල් බිලියන 220 ක් ලෙස ය. 2009 වන විට එය ද රුපියල් බිලියන 400 දක්වා ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂිත ය.

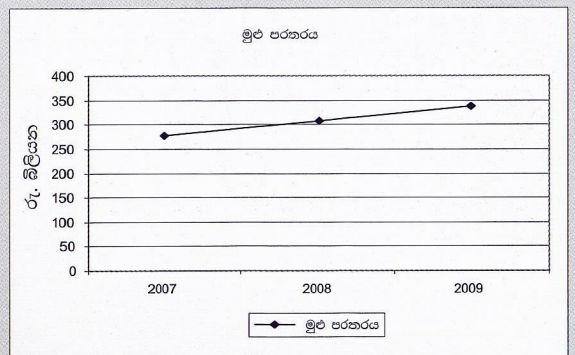
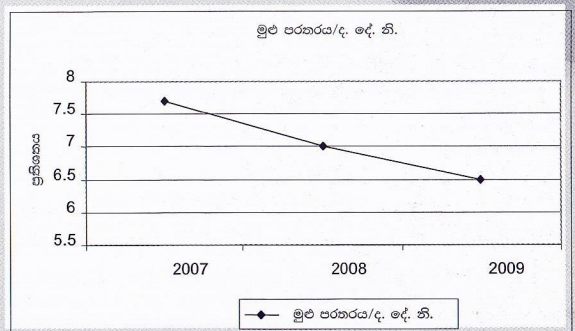
අයවැය හේතු කොටගෙන ආර්ථිකයෙහි උත්තේජනයක් ඇති වේ ද නැතහොත් පසුබැමක් ඇති වේ ද යන්න රඳා පවතින්නේ රජය අරමුදල් යොමු කරවන්නේ කිනම් කාර්යයන් වෙත ද යන කරුණ මත ය. යුද කටයුතු හා සම්බන්ධ විදේශීය වැඩි කරන ලද සමාජ ශුභ සාධන සහනාධාරයන් ද රැකියාවන් ලබා දීම ද හේතු කොටගෙන පරිභෝජන විදේශීය ඉහළ ගොස් තිබේ. කෙසේ වුව ද වැඩි වන පරිභෝජන විදේශීය ඔස්සේ විශාල වන රජයේ විදේශීය කොටස පිළිබඳව නැවත කල්පනා කිරීමට රජයට සිදු වන්නේ ය.

රජයේ ආයෝජන විදේශීය වැඩි කිරීම තුළින් පෞද්ගලික ආර්ථික කටයුතු සඳහා පහසුකම් ලැබෙන විට එමගින් ආර්ථික සංවර්ධනයක් ඇති වෙයි. මාර්ග පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීමත් වරාය සංවර්ධන කටයුතුත් සඳහා සම්පත් වෙන් කිරීමත් අගය කළ යුතු ය. රටෙහි පෞද්ගලික අංශය විසින් සපයනු ලැබිය හැකි භාණ්ඩ හා සේවාවන් සැපයීමේ විකල්ප මාර්ගයක් වීමට ප්‍රයත්න දරනු වෙනුවට වෙළෙඳපොළ සැපයීමට අපොහොසත් වන්නා වූ භාණ්ඩ හා සේවාවන් සැපයීම කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් රජය යොමු කරන්නේ නම් වඩා වැදගත් වන්නේ ය. වෙළෙඳපොළ ක්‍රමය තුළින් කාර්යක්ෂමව ඉටු කළ නොහැකි වන්නා වූ කටයුතු මොනවාදැයි හඳුනාගැනීමට රජය අසමත් වී ඇති ආකාරයක් පෙනෙන්නට තිබේ.

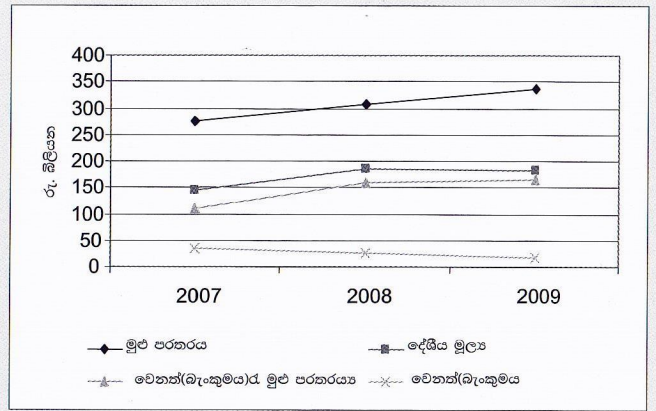
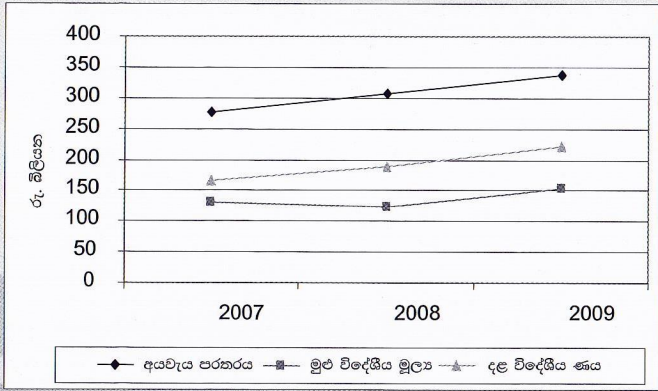
අයවැය පරතරය

අයවැය පරතරය ගැන සලකා බැලීමේ දී කරුණු දෙකක් කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමට සිදු වෙයි. 2007 දී මෙරට දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් 7.5% ක් ලෙස දැක්වුණු අයවැය පරතරය 2009 වන විට 6.5% ක් දක්වා පහත බැස තිබේ. රුපියල් බිලියන 270 කට ආසන්නව තුඩුණු අයවැය පරතරය 2008 දී රුපියල් බිලියන 300 ක් පමණ වන තෙක් ඉහළ නැංගේ ය. 2009 වන විට එය රුපියල් බිලියන 340 ක් ආසන්නයට පැමිණෙනු ඇති අපේක්ෂිත ය.

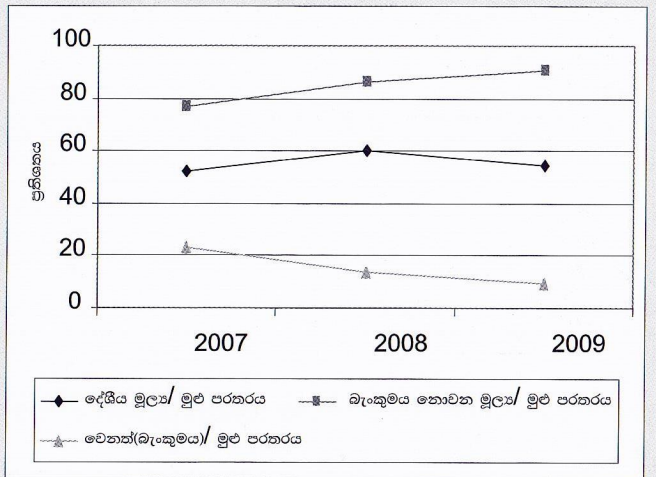
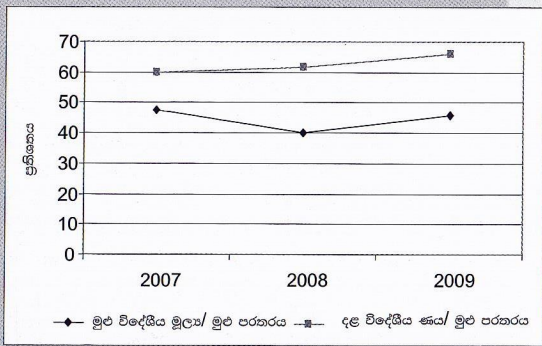

පරතරය පියවීම: විදේශීය මාර්ග

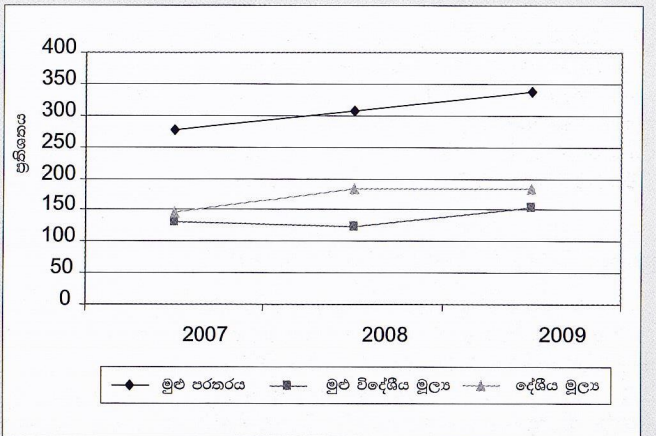
කතාවට කුමක් කීව ද රජය අයවැය පරතරය පියවීමේ මාර්ගයක් වශයෙන් මෙතෙක් විශ්වාසය තැබුවේත් ඉදිරියේ දී විශ්වාසය තබන්නේත් විදේශීය ආදායම් මත ය.

2005 සහ 2006 අතර කාලයේ දී දේශීය ආදායම් මාර්ගයන් මත විශ්වාසය තැබීමේ උත්සාහයක් පැවැති නමුදු අයවැය පරතරයන් හි උද්ධමනකාරී බලපෑම් පිළිබඳව රජයේ සැලකිල්ල දැන් යොමු වී ඇති බව පෙනෙන්නට තිබේ.

වර්තමාන ලෝක මූල්‍ය අර්බුදය සැලකිල්ලට ගැනීමේ දී විදේශීය රටවලින් ණය ලබා ගැනීම 2009 වර්ෂයේ දී පහසු කාර්යයක් නොවනු ඇත. සාමය හා යුද්ධය සම්බන්ධයෙන් පැනවෙන කොන්දේසිත් මගහැරීම පිණිස රජය මෙතෙක් තිබූ ඉදිරියේ දී කරන්නේත් වෙළෙඳපොළ අනුපාතයන් යටතේ විදේශීය වෙළෙඳපොළවලින් ණයට ගැනීමයි. කෙසේ වුව ද මෙහි දී ගැටලු දෙකක් මතු වේ. වෙළෙඳ නොවන අංශයෙහි කැරෙන ආර්ථික සංවර්ධනයන් සඳහා විදේශීය රටවලින් ණය ලබාගැනීම ශක්‍යතා සහිත නොවීම ඉන් එකකි. අනාගතයේ දී ඒවා ආපසු ගෙවීම පහසු කාර්යයක් නොවන බැවිනි. රටෙහි අපනයන ධාරිතාව වර්ධනය කරවීම සඳහා විදේශීය මුදල් යොදාගත හැකි නො වන්නේ නම් ඉදිරි කාලයේ දී ණය පියවීම සඳහා විදේශීය විනිමය සපයා ගැනීම ද රජයට පහසු කාර්යයක් නොවනු ඇත. දෙවැන්න වන්නේ පවත්නා ගෝලීය මූල්‍ය අර්බුදය හමුවේ වෙළෙඳපොළ වෙතින් වෙළෙඳපොළ අනුපාතයන් යටතේ ණය ලබා ගැනීම දුෂ්කර කාර්යයක් වීමයි. අධික අයවැය පරතරය හේතු කොටගෙන ප්‍රමාණන ආයතනයන් (rating agencies) විසින් මෑතක දී ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වයිරී වත්කම් ප්‍රමාණනයන් බාල්දු කරනු ලැබ ඇති බව ද මෙහි දී සැලකිල්ලට ගත යුත්තක් වන්නේ ය.

පරතරය පියවීම: දේශීය මාර්ග

දේශීය අංශයන් වෙතින් ලබාගන්නා ණය ප්‍රමාණය ද ඉහළ ගොස් ඇත. උද්ධමනකාරී බලපෑම් ඇති නොවේ ය' යන අදහස ඇතිව බැංකු නොවන දේශීය අංශයන් වෙතින් විශාල ලෙස ණය ලබාගැනීමට රජය පියවර ගෙන තිබේ. උද්ධමනකාරී බලපෑම් ඇති වීමට ඉඩ කඩ තිබෙන හෙයින් මේ සඳහා බැංකුමය අංශයන් මත යැපීමට රජයේ කැමැත්තක් නොවේ. ගෝලීය මූල්‍ය අර්බුදයෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් කලින් බලාපොරොත්තු තබන ලද විදේශීය ණය ලබාගැනීම දුෂ්කර වීමට ඉඩ තිබෙන බැවින් 2009 අවුරුද්දේ දී මෙම ප්‍රතිපත්තියේ වෙනසක් සිදු විය හැකි ය. පරතරයන් පියවීම සඳහා දේශීය බැංකුමය අංශයන් වෙතින් ණය ලබාගැනීම නොකර බැරි තැනට එවිට රජය පත් වනු ඇත.

ආර්ථික වර්ධන අනුමිතීන්

යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනයෙහි ලා රජය දක්වන උනන්දුව ආර්ථික වර්ධනය සඳහා වැඩිදායක වන්නකි. ආයෝජනයන් විෂයෙහි වූ රජයේ වියදම් වැඩි කරනු ලැබ තිබීමත් ශ්‍රී ලංකාව ජාත්‍යන්තර සැපයුම් කේන්ද්‍රයක් බවට පත් කරවන අරමුණින් වරාය සංවර්ධනයන් ගැන උනන්දු වීමත් සුළු හා මධ්‍යම පරිමාන කර්මාන්ත පිළිබඳව වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීමත් වී ප්‍රධාන කොට ගත් කෘෂිකර්මාන්තය අපනයන අභිප්‍රායික අංශයක් ලෙස ප්‍රවර්ධනය කරවීම සඳහා පියවර ගැනීමත් හේතු කොටගෙන ආර්ථික සංවර්ධනයෙහි ලා සාධකීය මෙහෙවරක් අයවැයෙන් ඉටු වන බව පෙනෙන්නට තිබේ.

එසේ වුව ද ආර්ථික වර්ධනය පසු බසවන සුලු වූ ලක්ෂණයන් ද මෙම අයවැයෙහි අන්තර්ගත ය. රජයේ පරිභෝජන වියදම් වැඩි කරනු ලැබ තිබීම ආර්ථික වර්ධනය කෙරෙහි සෘණාත්මක බලපෑම් ඇති කරවන්නකි. ජාත්‍යන්තර කාර්ය බාහිරායන (outsourcing) ක්‍රියාවලියෙහි ප්‍රතිලාභ අත් කරගත හැකි පියවරයන් සම්බන්ධයෙන් අවධානය යොමු නොකිරීම ද පොලී අනුපාත ඉහළ නැංවීම ඔස්සේ සිදු වී ඇති ණය සීමා වීම හේතු කොටගෙන පෞද්ගලික ආර්ථික කටයුතු අධික වීම ද එලදායිතා වර්ධනය සඳහා වූ වැඩ පිළිවෙලක් නොමැති වීම ද ආර්ථික වර්ධනය විෂයෙහි සෘණාත්මක පලපෑම් ඇති කරවන එකී ලක්ෂණයන් වන්නේ ය.

රැකියා

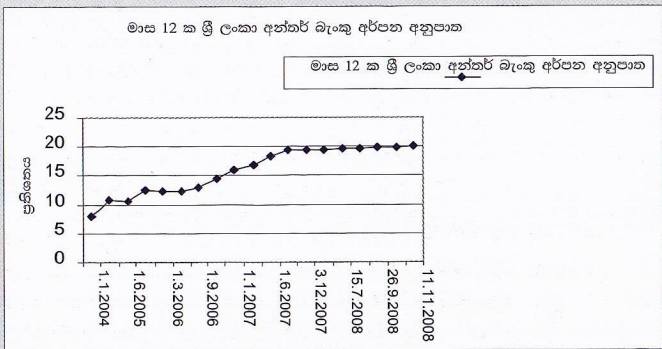
රැකියා විරහිතව සිටින්නන් පෞද්ගලික අංශයට සම්බන්ධ කරවීමෙහි ලා පැහැදිලි වැඩ පිළිවෙළක් මෙම අයවැයෙහි අන්තර්ගත වී නැත. මෙහි දක්නට තිබෙන්නේ රාජ්‍ය අංශයේ විවිධ රැකියාවන්ට එවැන්නන් පත් කරවීමේ වැඩ පිළිවෙළක් පමණකි. රැකියා විරහිතව සිටින්නන්ගේ ප්‍රමාණය විශාල වුව ද දේශීය කෘෂිකර්මාන්ත අංශයෙහි අති විශාල ශ්‍රම හිඟයක් පවතී. කෘෂිකර්මාන්ත අංශයෙහි නිසි නවීකරණයන් සිදු නොවීම හේතු කොටගෙන අඩු අධ්‍යාපනයක් ලත් නිපුණතා සහිත පිරිස් කෘෂිකර්මාන්ත අංශයෙහි රැකියාවන් තෝරාගැනීමට නොපෙළඹෙති. ගෝලීය මූල්‍ය අර්බුදයෙහි සහ එමගින් ඇතිවිය හැකි ගෝලීය ආර්ථික අවධමනයෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් උතුරු අමෙරිකාව වෙත කැරෙන ඇඟලුම් අපනයනයන් හි ද පහත බැසීමක් ඉදිරියේ දී සිදු වෙතැයි අපේක්ෂා කරනු ලැබේ. එසේ වුවහොත් විරැකියා ප්‍රශ්නය තවත් උග්‍ර වනු ඇත. ගෝලීය මූල්‍ය අර්බුදයත් ආර්ථික අවධමනයත් නිසා විශේෂයෙන් ම රබර් වැනි පාරිභෝගික භාණ්ඩ වෙළෙඳාමෙහි පහත වැටීමක් සිදු වුවහොත් එය ද විරැකියා ප්‍රශ්නය කෙරෙහි බල පාත්‍ර ඇත. වෙළෙඳපොළ මූලික ඵලදායී ප්‍රවේශයන් තුළින් විරැකියා මට්ටම අවම කිරීම පිණිස ගනු ලබන පියවරයන් කිසිවක් මෙම අයවැයෙහි දක්නට නැත.

උද්ධමනය හා සම්බන්ධ අනුමිතීන්

විදේශීය මාර්ගයන් හෝ උද්ධමනකාරී නොවන දේශීය මාර්ගයන් ඔස්සේ එන ලැබීම් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් පරතරය පියවීමට රජය අප්‍රතිහත ප්‍රයත්නයක් දරා ඇත. පරතරය පියවීමේ දී උද්ධමනකාරී මාර්ගයන් මත නො යැපීමට රජය ගෙන තිබෙන තීරණය අගය කරන අතර ම ලෝක මූල්‍ය අර්බුදය හේතුවෙන් විදේශීය ණය ලබාගැනීමේ අපහසුතා මතු වන විට ඉදිරියේ දී ඒ සඳහා උද්ධමනකාරී දේශීය මාර්ගයන් වෙත රජය නැඹුරු වීමට ද ඉඩ තිබෙන බව පැවසිය යුතු ය.

අයවැය ප්‍රතිපත්තිය, පරතරයන්, පොලී අනුපාත, ණය සීමා, සහ ව්‍යාපාර බැහැරවීමේ බලපෑම.

2005 -2006 අතරතුර කාලයේ දී 25% ක් පමණ වන තෙක් උද්ධමනය ඉහළ නැංවීමේ ය. එය මැඩපැවැත්වීම සඳහා නිල පොලී අනුපාතයන් ඉහළ දැමීමට මහ බැංකුවට සිදු වූයේ ය. රුප සටහන පෙන්වන ආකාරයට ශ්‍රී ලංකා අතර බැංකු අර්පන අනුපාතය (SLIBOR) ද බැංකු විසින් ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ඉදිරිපත් කරගෙන අනුපාතය ද ඒ අනුව ශීඝ්‍රයෙන් ඉහළ ගියේ ය. 2004 දී 7.5% ක් ලෙස දක්වුණු ශ්‍රී ලංකා අතර බැංකු අර්පන අනුපාතය 2008 නොවැම්බර් මාසය වන විට 20% ක් පමණ වන තෙක් ඉහළ ගියේ ය. මෙම වැඩි වීම නිසා ණය පිරිවැය ඉහළ නැගීණි. සුළු හා මධ්‍යම පරිමාන ණය ගන්නන්ගේ ණය ගැනීම් විභවතාව අඩු වී ගියේ ය. ඒ අනුව බලන කල රාජ්‍ය මුදල් සහ මුදල් ප්‍රතිපත්තීන් විසින් ණය සීමා කිරීමක් ද පෞද්ගලික ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් බැහැර කරවීමක් ද නිර්මාණය කරනු ලැබ තිබේ. මේ ආකාරයේ පෞද්ගලික ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් බැහැර කරවීමක් නිර්මාණය වීමට හේතු සාධක වී තිබෙන්නේ රජයේ වියදම් වැඩි වීමයි. පෞද්ගලික ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් විෂයෙහි ඇති වූණු මෙම බලපෑම දේශීය ආර්ථිකය දුර්වල කරවීමට හේතු විය හැකි ය.

සංක්ෂේපය

- අයවැය තීරණයන් විසින් රාජ්‍ය මුදල් තත්ත්වය වැඩි දියුණු කරවීමෙහි ලා ඵලදායී මෙහෙවරක් ඉටු නොකෙරෙනු ඇත.
- සහනදායී නොවන ලන්ඩන් අන්තර් බැංකු අර්පන අනුපාතයන් (LIBOR) යටතේ ණය ලබාගැනීම ඔසාපා සහිත නොවන්නේ ය.
- 2009 වර්ෂයේ දී අයවැය පරතරය විෂයෙහි උද්ධමනකාරී පලපෑම් ඇති වන්නේ ය.
- ඉහළ ගිය පොලී අනුපාතයන් විසින් පෞද්ගලික ණය ගැනීම් අධෛර්ය කරවනු ලැබ ඇති අතර ඒ හේතුවෙන් පෞද්ගලික ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් පසු බස්වනු ලැබ තිබේ.
- ඵලදායීත්වයකින් තොර ජනප්‍රිය සහනාධාරයන් වෙනස් කරවීම සඳහා ශක්තිමත් ප්‍රතිපත්තිමය පියවර කිසිවක් ගෙන නැත. අධ්‍යාපන සහ සෞඛ්‍ය අංශයන් ප්‍රතිසංස්කරණය විෂයෙහි නිසි අවධානයක් යොමු වී නැත.

- පෞද්ගලික ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් වෙත සහයෝගය දීමකින් තොරව රජය ඒවාට මැදිහත් වෙමින් ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය' යන පදනම මත පිහිටා මෙම රජය කටයුතු කරන බව පෙනෙන්නට තිබේ.
- මහජනයාට අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ හා සේවා සැපයීම පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමෙන් නොනැවතී පෞද්ගලික අංශය විසින් සාර්ථකව ඉටු කළ හැකි අංශයන් ට ද රජය වඩ වඩා මැදිහත් වෙමින් සිටී.
- නිසි ජාතික නව වින්තන රටාවක් ඔස්සේ නිෂ්පාදන සාධක වර්ධනය කැරෙන පැහැදිලි ප්‍රතිපත්තිමය වැඩ පිළිවෙළක් මෙම අයවැයෙහි අන්තර්ගත නොවේ.

සෙසු ලෝකයේ වර්ධනයන් සහ 2009 අයවැය උස්වත්ත ආරවිච්චි

ශ්‍රී ලංකාවේ මේ වර්ෂයේ අයවැය සකස් කරන්නෙකු මුහුණ දෙන අභියෝගයන් මොනවා ද? තමා අභියෝගයන්ට ආදරය කරන බව මුදල් ඇමැතිවරයා පාර්ලිමේන්තුවේ දී ප්‍රකාශ කෙළේ ය. එහෙත් ආදරය කරන්නේ කුමකට ද යන්න දැන සිටීම වැදගත් ය. 2009 අයවැය සකස් කිරීමේ දී එම වර්ෂය තුළ ලෝක ආර්ථිකයෙහි සිදු විය හැකි ප්‍රබල බිඳ වැටීම සැලකිල්ලට ගනු ලැබ ඇති බව ඇමැති සියඹලාපිටිය ලංකාදිපයට (2008 නොවැම්බර් 11) ලියූ සටහනක ලා සඳහන් කෙළේ ය. අයවැය කතාවේ සිංහල පිටපතෙහි එන 'විදේශ විනිමය ඉපයීම දිරිගැන්වීම' යන නොමඟ යවනසුලු ශීර්ෂ පාඨය රැගත් 47 වැනි ඡේදයෙහි දී මෙම ප්‍රශ්නය ගැන කෙළින් ම සැලකිල්ල යොමු වී තිබේ. විදේශ විනිමය වැඩියෙන් ඉපයීම හා එතෙර වෙළෙඳපොළවලින් ණය ලබා ගැනීමත් දේශීය ආර්ථිකයෙහි නිමැවුම් සහ රැකියා නියුක්තිය පවත්වා ගෙන යාමත් යන කරුණුවලට අමතර තවත් අභියෝගයන් තිබේ. නව අභියෝගයන්ට මුහුණ දීමේ දී රාජ්‍ය වියදම් පිළිබඳව තීරණයන්ට එළැඹීම පිණිස පාර්ලිමේන්තුව විසින් ගනු ලැබිය හැකිව තිබෙන පියවරයන් ඉතා සීමිත ය. ඇතැම් වියදම් සිදු කැරෙන්නේ විශේෂ නීතීන්ට යටත්ව වන අතර වියදම් වෙන්කිරීම් පිළිබඳ තීරණයන්ට එළැඹීමේ අවස්ථාව පාර්ලිමේන්තුවට ලැබීමට පෙර එකී වියදම් සිදු කළ යුතුව තිබේ. 2009 අයවැය ඇස්තමේන්තුවල 1 වැනි වෙළුමෙහි xvii වැනි පිටුවේ මෙකී වියදම් පිළිබඳව දක්වෙයි. රුපියල් බිලියන 739 ක් පමණ ඒ සඳහා අවශ්‍ය ය. රජයේ සමස්ත වියදම් ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 1200 ක් පමණ වේ. එහෙත් අයවැය සකස් කරන්නා සැබැවින් ම කනස්සලු වන්නේ සමස්ත වියදමෙන් තුනෙන් එකක් පමණ වන රුපියල් බිලියන 460 ක මුදලක් පිළිබඳව ය. ණයට ගැනීමේ තීරණය පාර්ලිමේන්තුව විසින් ගනු ලැබ තිබෙන්නේ ඉහත වර්ෂවල දී බව සත්‍යයකි. එසේ කිරීමෙන් ඔවුන් බලාපොරොත්තු වී තිබෙන්නේ තම පාලනය යටතේ ම සැකැස්සෙන ඉදිරි වසරවල අයවැයෙහි විශාලත්වය අඩු කරගැනීමයි. ආදායම් සහ ණය වශයෙන් රැස්කර ගැනෙන සෑම මුදලක් ම එක්රැස් වූ ණය පියවීම වෙනුවෙන් වැය කරන්නට සිදුවන විට සමස්ත අයවැය ක්‍රියාවලිය පාලනය කිරීමේ හැකියාව පාර්ලිමේන්තුවට නැති වී යන ආකාරය ඔබට සිතාගත හැකි වනු ඇත. රජයේ අයවැය සකස් කරන කා හට වුව ද මුහුණ දීමට සිදු වන එක් දිගු කාලීන අභියෝගයක් නම් සැබැවින් ම පාර්ලිමේන්තුවට පාලනය කරගත හැකි රජයේ වියදම් ප්‍රමාණය වැඩි කිරීමයි. එය පහසු කාර්යයක් නොවේ. වාර්ෂික පාර්ලිමේන්තු අනුමැතියට යටත් නොවන්නා වූ, විශේෂ නීති යටතේ සිදු කැරෙන සමස්ත වියදම්වලින් රුපියල් බිලියන 722 ක් පමණ වැය වන්නේ ණය පියවීම සහ පොලී ගෙවීම සඳහා ය. මේ සම්බන්ධයෙන් සලකා බලන විට ද රජයේ ණය ගැනීම්වල පාලනයක් තිබීම අවශ්‍ය ය. රජය වැඩි වැඩියෙන් ණය ලබාගන්නා තරමට රාජ්‍ය වියදම් විෂයෙහි පාර්ලිමේන්තුවෙහි, එනම් ජනතාවගේ දිගුකාලීන මෙන් ම කෙටි කාලීන ද වන පාලනය ගිලිහී යන්නේ ය.

රජයේ ආදායම් ගැන කතා කරද්දී විද්වතුන් ද රජය ද එසේ ම මාධ්‍යවේදීන් ද විසින් සාවද්‍ය ලෙස භාවිත කැරෙන සිංහල යෙදුම් කීපයක් පිළිබඳව ඔබ ගේ අවධානය යොමු කරවීම පිණිස උස්තුවයෙන් මඳකට බැහැර වීමට මට ඉඩ දෙන්න. 'අයවැය ලේඛනය' සහ 'රජයේ ආදායම' යන යෙදුම් සඳහා සෑදුම් වේ. 'අය' සහ 'ආදායම' යන වචන ආර්ථික විද්‍යාවෙහි යෙදෙන්නේ ලැබීම හැඟවීම සඳහා ය. ආදායම ලැබෙන්නේ වැටුප්, ලාභ, පොලී හෝ කුලී වශයෙන් ය. ආර්ථිකයෙහි ආදායම් ඉපයිය හැකි වන්නේ මාර්ගයක් නැත. ඔබ හොඳින් ම දන්නා පරිදි රජය වැටුප් උපයන්නේ නැත. රජය කරන්නේ වැටුප් ගෙවීමත් අනුමතව කැබනව මණ්ඩල සාමාජිකයන්ට හා රජයේ සේවකයන්ට අල්ලස් දීමත් ය. (එවැනි අල්ලස් ඇස්තමේන්තුවල පෙනෙන්නට නැති වීම අභාග්‍යයකි. අප කවුරුන් දන්නා පරිදි අයවැය ගත වියදම්වලින් සැහෙන කොටසක් වැය වන්නේ අල්ලස් ගෙවීම සඳහා වන නමුදු ව්‍යවස්ථාදායකය හෝ විගණකාධිපති හෝ ඒ පිළිබඳව කිසිවක් නොදනී. අල්ලස් කොමසාරිස්වන් මේ ගැන වැඩි යමක් දනී ද?) රජයට අයත් දේපොළවලින් ලැබෙන කුලී වශයෙන් රුපියල් බිලියන 2 ක් රජය උපයයි. ප්‍රධාන වශයෙන් ම රජයේ සේවකයන් සහ රාජ්‍ය ආයතනයන් වෙත ප්‍රදානය කරන ලද ණය වෙනුවෙන් ලැබෙන පොලී හැටියට රජය උපයන මුදල රුපියල් බිලියන 9 කි.

ලාභ සහ ලාභාංශ වශයෙන් රජයට රුපියල් බිලියන 14 ක් ලැබේ. සියල්ල එකට ගත් විට එය රුපියල් බිලියන 25 කි. ඒ වනාහි රුපියල් බිලියන 751 ක් වූ රජයේ මුළු ලැබීමට වැඩිපුර සියයට 3 කි. සිංහල යෙදුම් නොමඟ යවන සුදුසු ඒවා වන්නේත් දැඩි ව්‍යාකූලත්වයක් ඇති කරන්නේත් කෙසේ ද යන්න ඔබට දැන් වැටහෙනවා ඇත. රජයේ ආදායම නැතහොත් අය (Government Income) රජයේ ලැබීම් (Government Revenue) යන දෙක ඉංග්‍රීසි බසෙහි දී කිසිදු ව්‍යාකූලත්වයකින් තොරව එකිනෙකට වෙනස් අරුත් ගෙන දෙයි. ජෝර්ජ් ඕවෙල් මැනවින් දක්වන පරිදි අප ගේ බසෙහි අවිධිමත් භාවය අප තුළ සාවද්‍ය අදහස් ජනිත කරවීමට මඟ පාදන්නේ ය. විවිධ විද්වතුන් මෙන් ම දේශපාලකයන් ද විසින් ආර්ථිකය පිළිබඳව පළ කරනු ලැබ තිබෙන සියලු ම සාවද්‍ය අදහස්වලට ඔවුන් ගේ බසෙහි අවිධිමත් භාවය ම හේතු වූවා යයි මම කිසිසේත් නොකියමි. එසේ වුව ද මෙවැනි යෙදුම් නිර්මාණය කළ විශ්ව විද්‍යාලකරුවෝ ද කිසිදු අදහස් පළ කිරීමකින් තොරව එම යෙදුම් ඒ ආකාරයෙන් ම ව්‍යවහාර කරන ඔවුන් ගේ අනුගාමිකයෝ ද මෙම අපරාධයේ හවුල්කරුවන් වෙති. අය (Income) සහ ලැබීම් (Revenue) යන දෙක අතර වෙනස ඔවුන් නිරවුල්ව දැනගැනීම අත්‍යවශ්‍ය ය. 'විකල්ප අයවැය යෝජනාවලිය' නම් ඊනියා ලියැවිල්ලෙහි දී ද ගණකාධිකාරීවරයකු වන රවි කරුණානායක පවා ලැබීම් සහ ආදායම යන දෙකෙහි වෙනස සලකා නැත. අඩු වශයෙන් ඔහු හෝ මෙම විකාරයෙන් වැලකී සිටිය යුතුව තිබිණි. මේ යෙදුම් ඉක්මනින් ම නිවරද වේවා!

දැන් අපි යළිත් ප්‍රධාන මාතෘකාවට බසිමු. රජයේ වියදම් මැනවින් පාලනය කිරීමේ හැකියාව පාර්ලිමේන්තුවට ලැබිය යුතු ය. ණය ගැනීම වෙත යොමු නොවී අතිරේක වියදම්, ලැබීම්වලින් ම දැරීමේ අවශ්‍යතාව මෙහි දී මතු වී පෙනේ. ණය ප්‍රමාණය විශාල ලෙස ඉහළ ගිය විට විශාල ප්‍රමාණයෙන් එන වාර්ෂික වියදම් දැරීමේ හැකියාව පාර්ලිමේන්තුවට නැතිව යන හෙයිනි. රජයේ වියදම් අඩු කිරීම හෝ රජයේ ලැබීම් වැඩිකිරීම හෝ තුළින්, නැතහොත් මේ දෙකෙහි ම සංකලනයක් තුළින් මෙය ඉටු කරගත හැකි ය. මෙම රජය මැතිවරණ දෙකක් ම ජයගත්තේ රජයේ වියදම් වැඩි කරන බවට පොරොන්දුවක් දීමෙනි. එබැවින් රජයේ වියදම් කපා හැරීම රජයට කළ නොහැකි ය. 2009 අයවැයෙහි දී අතනින් විකකුත් මෙතනින් විකකුත් ගනිමින් ලැබීම් ඉහළ නංවාගැනීම පිණිස දරා ඇති ප්‍රකාශනය තුළින් ලැබීම් වැඩි කරගැනීමේ හැකියාවේහි සීමාවකට රජය පැමිණ ඇති බවක් විද්‍යමාන වේ. ලැබීම් වැඩි කරගැනීමේ දුෂ්කරතා මතු වන වර්ෂයක් සේ පෙනෙන 2009 වර්ෂයේ දී රජයට රැස් කරගත හැකි වනු ඇත්තේ ද ඇස්තමේන්තු ගත ප්‍රමාණයන්ට වඩා බෙහෙවින් අඩු ප්‍රමාණයකි. ඊළඟ පියවර වී තිබෙන්නේ පොලී අනුපාතය පහත හෙළීම ඔස්සේ රජයේ ණය සම්භාරය වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු වන පොලී අඩුකර ගනිමින් ණය පියවීම පිරිවැය අඩු කර ලීමයි. මෙයට ඉහත දී ද රජය මෙම පියවර ගෙන තිබේ. ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර වෙළෙඳපොළවල පවත්නා අඩු පොලී අනුපාතයන් යටතේ රජය ණය ලබාගෙන තිබේ. 2004 දී දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 5.8 ක් වශයෙන් දක්වුණු දේශීය ණය ප්‍රමාණය 2008 වන විට සියයට 3.5 දක්වා පහත වැටුණේ ය. එයට සමාගාමීව ලබා ගැනුණු විදේශීය ණය ප්‍රමාණය සියයට 1.8 සිට සියයට 2.5 දක්වා ඉහළ ගියේ ය. 2009 දීත් ඉන් ඔබ්බටත් විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළවල ඇති වෙනැයි සිතිය හැකි අස්ථාවරභාවය නිසා අඩු පොලී අනුපාත හේතු කොටගෙන ලැබෙන මෙම වාසිය රුපියල අවප්‍රමාණ වීමෙන් ඇති වන අවාසිය අබිබවා යාමට ඉඩ තිබෙන බව මතක තබාගැනීම වටී. හීන වී යන ආකාරයක් පෙනෙන, එහෙත් තව ම සමහරක් වී නැති ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය වෙළෙඳපොළෙහි පවත්නා අර්බුදය හේතු කොටගෙන ණය සැපයුමෙහි හිඟයක් ඇති වීම ද එසේ ම අප වැනි දෙවන පෙළ ණය ගැනුම්කරුවන් සඳහා එහි පිරිවැය අධික වීම ද අපේක්ෂා කළ යුතු ය. ඒ අනුව 2009 දී නව ණය ගැනීම් සඳහා පොලී පිරිවැය අඩු කරලීමට ඇති ඉඩ කඩ පෙරට වඩා අඩු විය හැකි අතර ණය පියවීම පිරිවැය ඉහළ යාමේ ගැටලුව 2009 දී ද අඩුවකින් තොරව පවතිනු ඇතැයි සිතිය හැකි ය. ලොව පුරා ඇති මූල්‍ය ආයතනයන් එක්සත් ජනපදයෙහි ප්‍රධාන මූල්‍ය ආයතනයන් හි බැඳීම් කදම්බයන් සිය කර පිටට ගෙන තුඩුණු බැවින් නිව්යෝක් වෙළෙඳපොළවලින් ඇරැඹුණු මූල්‍ය අර්බුදය සෙසු ලෝකය හරහා ද පැතිරී ගියේ ය. එය ඇරැඹුණේ ප්‍රදානය කරනු ලැබ තුඩුණු දෙවැනි පෙළ ණය ප්‍රමාණයෙහි බර එක්සත් ජනපදයේ බැංකු ඇතුළු අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතනයන්ට දරාගත නොහැකි තත්ත්වයට පත් වීමෙනි. නිව්යෝක් හි විශාලතම ආයෝජන බැංකුවක් වූ ලේමන් බ්‍රදර්ස් හෝල්ඩිංස් සැප්තැම්බර් මාසය මැද දී බංකොලොත් භාවය ඉල්ලා සිටීමත් සමඟ ම ලොව පුරා ප්‍රධාන වෙළෙඳපොළවල් සියල්ලක ම ණය අන්තිටවිණි. කෙටි කාලීන අන්තර් බැංකු ණය වෙළෙඳපොළ අක්‍රීය වූයේ ය. කෙටිකාලීන වාණිජ පත්‍ර ගනුදෙනු කළ නොහැකි තත්ත්වයට පත් වූයේ ය. ව්‍යාපාරික ව්‍යවසායයන් ද ණය ලබාගත නොහැකි වීම නිසා අක්‍රීය බවට පත් වූයේ ය. ගනුදෙනු කරුවෝ ද ණය ලබා ගැනීමේ දුෂ්කරතාවන්ට මුහුණ පෑහ. සෑම වෙළෙඳපොළක ම කොටස් මිල පහත වැටිණි. ඇතැම් පුද්ගලයෝ ද විශාල මුදල් ප්‍රමාණයන් අහිමි කරගත්හ. එක් අයෙකු ඩොලර් බිලියන 23 බැගින් අහිමිකරගත් දෙදෙනෙකු පිළිබඳව රුසියාවෙන් වාර්තා වෙයි. වත්කම්වල මිල පහත වැටෙන විට සුරක්ෂිතතාව පතා ආයෝජකයෝ රජයේ සහතික වෙත යොමු වූහ. කෙසේ වුව ද කෙටිකාලීන පොලී අනුපාතයන් පහත වැටී තුඩුණු නමුදු දිගුකාලීන අනුපාතයන්ට එය බලපා නොතිබිණි.

ඉන් පෙනෙන්නේ පොලී අනුපාතයන් හි ඉහළ යාමක් දිගුකාලීන වශයෙන් සිදු වෙනැයි ණය දෙන්නන් අපේක්ෂා කළ බවයි. පෞද්ගලික ණය සඳහා වූ පොලී අනුපාතයන් ඉහළ ගිය අතර ප්‍රාග්ධන පිරිවැය අධික වූයේ ය. කොටස් නිකුත් කිරීම මෙන් ම ප්‍රාථමික මහජන අර්ථසහයන් ද විරල වී ය. අප රටෙහි මූල්‍ය ආයතනයන් මෙකී වාසුළියට හසු නොවුණු අතර අප ඉතා කුඩා හා තනිව ක්‍රියාත්මක වන මූල්‍ය වෙළෙඳපොළක් වන හෙයිනි ඉදිරියේ දී ද අප එහි බලපෑමට හසු වෙනැයි සිතිය නොහැකි ය. එක්සත් ජනපද වෙළෙඳපොළවල ඇද වැටීමට හේතු කාරක වූණු එකී අවදානම් සහිත වත්කම් අප ගේ බැංකු ඇතුළු වෙනත් මූල්‍ය ආයතනයන් සතු වත්කම් කදම්බයන් හි ඇතුළත්ව නොතිබිණ. එසේ ම ප්‍රාග්ධන වෙළෙඳපොළවල බිඳ වැටීමට තුඩු දුන් විවිධ මූල්‍යයන් ගේ ව්‍යුත්පන්නයන් ද අප ගේ කොටස් වෙළෙඳපොළ තුළ තුඩුණේ නැත. වර්ෂ 2008 දී පමණ සිට මෙරට බැංකු පද්ධතිය අධික්ෂණයෙහි යෙදෙමින් ඒවායෙහි ප්‍රාග්ධන ශක්තිය වර්ධනය කිරීමට මෙන් ම එම ආයතනයන් ගේ වත්කම් කදම්බයන් හි අවදානම සැලකිල්ලෙන් යුතුව අධ්‍යයනය කිරීමට ගත් නිරන්තර කැපවීම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත, විශේෂයෙන් ම එහි නියෝජ්‍ය අධිපති රාණී ජයමහ වෙත අප ගේ ප්‍රණාමය හිමි විය යුතු ය. මෙම වසංගතයෙන් බැංකු පද්ධතිය මුදවා ගැනීම පිළිබඳ ගෞරවය පුද කිරීම පිනිස වැඩිමනක් කතා මෙහි දී අවශ්‍ය නොවේ. ඇත්තෙන් ම මෙරට බැංකු පද්ධතිය අවදානමකට මුහුණ දී තුඩුණේ නැති බැවිනි. අයවැය සකස් කිරීම විෂයෙහි ප්‍රවර්ධන මූල්‍ය හා ආර්ථික අර්බුදය බලපාන්නේ කෙසේ ද? අර්බුදය දේ ආකාරයකින් මතු වන බව මෙහි දී සිහි කටයුතු ය. එකක් මූල්‍ය සේවා අංශයෙහි ය. එතැනින් පටන් ගන්නා අර්බුදය ඊළඟට භාණ්ඩ ආර්ථිකය වෙත කාන්දු වෙමින් එකක් අනෙකට බලපාන සේ ක්‍රියාත්මක වෙයි. අපි මූල්‍ය සේවාවන් දෙස මුලින් බලමු. අපට මුලින් ම බලපෑවේ නිව්යෝක් හි ලේමන් බ්‍රදර්ස් හෝල්ඩිංස් බැංකුව බංකොලොත් භාවය අයැද සිටීමත් සමඟ සිදු වූණු ණය වෙළෙඳපොළවල ඇතැහිටීමයි. මෙම අර්බුදයෙහි දී බලවත් සේ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණය වන්නේ ණය දෙන සහ ලබාගන්නා පාර්ශ්වයන් අතර විශ්වාසය පළුදු වීම හේතු කොටගෙන නිර්මාණය වී තිබෙන අධික ණය පිරිවැයයි. තේ ආනයනය කිරීම සඳහා ණයවර ලිපියක් විවෘත කිරීම ඔබට අවශ්‍ය වෙනැයි මදකට සිතමු. ඔබ ගේ බැංකුව පිළිබඳ විශ්වාසයක් නොමැති කම හේතු කොටගෙන අපනයනය ගේ බැංකුව ඔබ ගේ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද ණයවර ලිපිය භාර නොගනියි. තේ වෙළෙඳපොළෙහි මතු වී ඇත්තේ ද මෙම ගැටලුව යයි මම සිතමි. බොහොමයක් වෙනත් වෙළෙඳපොළවල් තුළ ද මෙම තත්ත්වය මතු වී තිබේ.

වෙළෙඳාම එක්වරම නතර වන ස්වභාවයක් මෙහි දී දක්නට ලැබේ. මෝටෝ රථ සඳහා දෙන ණය බැංකු විසින් සීමා කරනු ලැබ ඇති අතර ප්‍රධාන මෝටෝ රථ නිෂ්පාදකයන් ගේ නිෂ්පාදිතයන් නොවිකිණි ඉතිරිව තිබේ. 2007 ඔක්තෝබර් මාසය සමඟ සසඳන විට මෙම ඔක්තෝබරයේ දී එක්සත් ජනපදයෙහි මෝටෝ රථ අලෙවිය සියයට 32 කින් පහත වැටී ඇත.

මෙම කාර්තුවේ දී ඩොලර් බිලියන 73 ක් යට වෙත අහිමි වී යනැයි අපේක්ෂා කැරෙයි. ටොයෝටා, හොන්ඩා, නිසාන්, ෆෝඩ් සහ ෆෝක්ස්වැගන් වැනි ආයතනයන් වෙත මුදල් නොලැබී යන අතර එසේ වන විට සේවක ප්‍රමාණය පහත දුමීමට ඔවුන් පියවර ගනු ඇත. මෝටෝ රථ ටයර නිෂ්පාදනය අඩු වන විට රබර් ඉල්ලුමෙහි ඇතිවන පහත වැටීම අපට බලපානු ඇත. එසේ ම රුකියා අහිමි වීම නිසා පුද්ගලයන් වෙතින් සෑම පාරිභෝගික භාණ්ඩයක් ම සඳහා මතු වූණු ඉල්ලුම පහත වැටෙනු ඇත. ඒ අනුව මාස 12 කට ඉහත දී තුඩුණු තත්ත්වයට වඩා ලොව පුරා අමුද්‍රව්‍ය මිලෙහි ශීඝ්‍ර පහත වැටීමක් සිදු වන ආකාරය ද අපට සිතාගත හැකි ය. 2008 ජූලි මාසයේ දී ඩොලර් 4 ක් ව තුඩුණු තඹ රාත්තලක මිල මෙම ඔක්තෝබර් අවසානය වන විට ඩොලර් 1.70 දක්වා පහත වැටිණි. "ද ඉතොනෝමිස්ට්" පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය මිල දර්ශකයට අනුව ඔක්තෝබර් 28 දිනෙන් අවසන් දොළොස් මස තුළ දී සෑම භාණ්ඩයක් ම මිල සියයට 21 කින් ද ලෝහ මිල සියයට 40 කින් ද පහත වැටී තිබිණි. විශාල බිඳවැටීමක පෙරනිමිති කියාපාමින් 1929 දී සිදු වූණු පාරිභෝගික භාණ්ඩ මිල පහත වැටීම මෙහි දී කෙනෙකුට සිහිපත් වනු ඇත. 1929 ඔක්තෝබර් සිට දෙසැම්බර් අතර කාලයේ දී එක්සත් ජනපදයෙහි ඉරිගු මිල සියයට 16 කින් ද සැප්තැම්බර් සිට දෙසැම්බර් අතර කාලයේ දී ලෝක කෝපි මිල සියයට 41 කින් ද පහත වැටුණේ ය. 2009 වසර තුළ දී හෝ එම වසර අවසාන වනවිටත් සමඟ ම හෝ ඒ සා විශාල කඩා වැටීමක් ඇති වෙනැයි කිසිවෙක් අපේක්ෂා නොකරන නමුදු මතු විය හැකි තත්ත්වයන් පිළිබඳව අවදියෙන් නොසිටීම අනුව ණය කමක් වන්නේ ය.

ඉන්දියාව සහ චීනය ද ඇතුළුව ලොව පුරා මධ්‍යම බැංකු විසින් පොලී අනුපාත අඩු කිරීම ඔස්සේ මූල්‍ය ක්‍රමය තුළ ද්‍රවීඛ්‍යතාව වර්ධනය කරවීමට පියවර ගන්නා ලදී. බොහෝ යුරෝපීය බැංකු සිය වටිම්ම අනුපාතයන් විශාල ප්‍රමාණයන් ගෙන් අඩු කළහ. බැන්ක් ඔෆ් ඉංග්ලන්ඩ් සිය වටිම්ම අනුපාතය නොවැම්බර් මාසයේ දී සියයට 1.5 කින් අඩු කරමින් සියයට 3 ක් දක්වා ගෙන ආවේ ය. බැන්ක් ඔෆ් ජැපාන් එය සියයට 0.25 ක් දක්වා ගෙන එමින් නොමිලේ මුදල් දීමක් භාසමාන

තත්ත්වයකට පත් කෙළේ ය. එක්සත් ජනපදයෙහි කෙටි කාලීන ණය ද ඇතුළු මූල්‍ය ආයතනයන් හි සෑම ආකාරයක ම බැඳීම් වෙනුවෙන් සහතික වෙමින්, බොහෝ ප්‍රධාන පෙළේ බැංකු සහ වෙනත් මූල්‍ය ආයතනයන් හි අයිතිය පවරා ගැනීමට ඒ ඒ රටවල ආණ්ඩු විසින් පියවර ගන්නා ලදී. මේ සියල්ල සිදු වූයේ සති දෙකක තරම් කෙටි කාලයක දී ය. ඇදහිය නොහැකි තරම් වූ වේගයකින් මේ සියලු පියවර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් මහ බැංකු හා රාජ්‍ය නිලධාරීන් වෙත ගෞරවය හිමිවිය යුතු ය.

මූල්‍ය වෙළෙඳපොළවල දක්නට ලැබුණු මේ සියලුම අර්බුදයන් හේතු කොටගෙන ඒ ඒ ආර්ථිකයන් සංකෝචනය වීම නොවැලැක්විය හැකි ය. ණය ඇතිවීමත් සමග, සේවක පඩිතඩි සඳහා මුදල් සොයාගැනීමේ දුෂ්කරතාවන්ට මුහුණ දීමට කුඩා සමාගම්වලට ද වෙනත් කුඩා ව්‍යාපාරයන්ට ද සිදු වූයේ ය. නිවාස උකස්කර යටතේ මුදල් ලබාගැනීම වඩාත් දුෂ්කර වූයේ ය. මෝර් රට මිලට ගැනීම පිණිස ණය ලබා දීම විශාල ලෙස අඩු වී ගියේ ය. තමන් සතු ධනය හිත වී යාම නිසා වියදම් කපා හැරීමට පුද්ගලයන්ට සිදු වී ය. සෑම ආර්ථිකයක ම පරිභෝජක හා ව්‍යාපාරික විශ්වාසය අඩු වන්නට වී ය. 2008 ඔක්තෝබරයෙන් අවසන් වූ වර්ෂය තුළ දී ප්‍රංශයෙහි, ජර්මනියෙහි හා නෙදර්ලන්තයෙහි පරිභෝජක විශ්වාසය ශීඝ්‍ර වැටීමකට භාජන වූයේ ය.

ජී-7 රටවල ආර්ථිකයන් සියයට 0.5 කින් සංකෝචනය වනු ඇති බවටත් අලුතෙන් ගොඩනැගෙන ආර්ථිකයන් සියයට 4.5 කින් වර්ධනය වනු ඇති බවත් විශ්වාස කැරේ.

මගේ පෞද්ගලික මතය වන්නේ පමණ ඉක්මවන සුබවාදී බවක් මේ සියලු අනාවැකි තුළ පවතින බවයි. පාරිභෝගික භාණ්ඩ මිල පහත වැටීම, ලෝක නිෂ්පාදනයෙහි ආදායම්වල හා රැකියාවන් හි පහත වැටීමක පෙර නිමිත්තක් වන බව මගේ හැඟීමයි. ශ්‍රී ලාංකීය අපනයනයන් සඳහා ඇතිවන ඉල්ලුම නිගමනය වන්නේ එකී පහත වැටීම්වල ප්‍රමාණයන් මත ය. අප ගේ නිමැවුම් සඳහා ඇති ඉල්ලුමෙන් සියයට 30 ක් අපනයනයන් සඳහා වේ. බොහෝ දුරට 2007 වර්ෂයේ දී ලෝක ආර්ථික පරිසරය තුළ වූ වාසිදායක තත්ත්වයන් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් සිය කාර්ය සාධනය ශක්තිමත්ව තබා ගැනීමට විදේශීය අංශයට හැකියාව ලැබීණැ'යි මහ බැංකුව සඳහන් කරයි. එහෙත් 2009 වන විට එබඳු වාසිදායක තත්ත්වයක් ලෝක ආර්ථික පරිසරය තුළ දක්නට නොලැබෙන බව ඔබට දන් පැහැදිලි වනු ඇත. එවැනි තත්ත්වයක් යටතේ අයවැය කතාවෙහි 48 වැනි ඡේදය තුළ දී ප්‍රමාණවත් විග්‍රහයක් සිදු වී ඇති බවක් නොපෙනේ. රජය මෙහි ලා අවධානය යොමු කර ඇත්තේ අපනයන කර්මාන්ත සඳහා රජයේ යෙදවුම් අඩු කිරීමත්, මෙම කාර්යයන් සඳහා මූල්‍ය සැපයීමේ බර අවම කරගනිමින් අපනයනයන් සඳහා නව වෙළෙඳපොළවල් සොයාගැනීම පිණිස මූල්‍ය සහාය ලබා දීමත් විෂයෙහි ය. මෙකී පියවරයන් ගෙන් ලැබෙන ප්‍රයෝජන සීමා සහිත ය. අපනයනයන් සඳහා එතෙර ඉල්ලුම අඩපණ වීමේ ගැටලුවට විසඳුම් එමගින් ලැබෙනැයි විශ්වාස කළ නොහැකි ය. අප ගේ අපනයනයන් සඳහා වන ඉල්ලුම කෙරෙහි බලපාන්නා වූ එයට වැඩියෙන් දැනෙන යමක් කිරීමේ හැකියාව අප වැනි කුඩා ආර්ථිකයකට තිබේ.

වෙනත් රටවල මේ සඳහා යොදාගැනෙන විකල්ප විසඳුම වන්නේ දේශීය ඉල්ලුම නංවාලීමයි. සංවර්ධිත රටවල මධ්‍යම බැංකු පොලී අනුපාතයන් හි විශාල අඩු කිරීම් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබ ඇති අතර දැවැන්ත වියදම් සැලසුම් සඳහා ඒ ඒ ආණ්ඩුවල අනුමැතිය ද දෙනු ලැබ තිබේ. දේශීය ඉල්ලුම ඉහළ නැංවීම පිණිස අමතර ඩොලර් බිලියන 600 ක වියදමක් රජයෙන් දැරීමට යන බව ඉකුත් නොවැම්බර් 9 වැනි දා චීනය ප්‍රකාශයට පත් කෙළේ ය. විශාල ප්‍රමාණයේ විදේශ විනිමය සංචිතයන්ට හිමිකම් කියන රටවලට මෙවැනි පියවර ගැනීමට පුළුවන් කම තිබේ. වැඩිවන ආනයනයන් හි වියදම පියවීමට සිය සංචිතයන් යෙදවීමේ හැකියාව ඔවුන්ට තිබෙන බැවිනි. ඩොලර් ට්‍රිලියන 1.75 ක විදේශ විනිමය සංචිතයක් චීනය සතු ය. ජපානයේ එය ඩොලර් ට්‍රිලියන 1 කි. කොරියාවේ බිලියන 250 කි. ඉන්දියාව, මැලේසියාව, සිංගප්පූරුව වැනි වෙනත් බොහෝ රටවල් ද, එසේ ම බටහිර ආසියානු රටවල් බොහොමයක් ද සතුව විශාල විදේශ විනිමය සංචිතයන් තිබේ. 2007 අවසානයේ දී ඩොලර් බිලියන 3.5 ක් ව තුඩුණු ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත නිල විදේශ සම්පත් ප්‍රමාණය, අප ගේ තුන් මසකට මදක් වැඩි කාලයක ආනයන වියදමට ප්‍රමාණවත් වන පරිදි 2008 අගෝස්තු මාසය අවසාන වන විට ඩොලර් බිලියන 4.2 ක් බවට පත් වී තිබේ.

පහත වැටෙන අපනයන ඉල්ලුමට සරිලන සේ දේශීය ඉල්ලුම ඉහළ නැංවීම සඳහා රජය විසින් ඉටු කළ යුතු කාර්යභාරයෙහි බර එමගින් තරමක් අඩු වී තිබේ. ඉහළ විරැකියා තත්ත්වයක් ද ආර්ථික කටයුතුවල අඩු වීමක් ද ඉදිරි වර්ෂවල දී අපේක්ෂා කිරීමට අපට සිදු වන්නේ ය.

මෙකී සිදුවීම් හේතු කොටගෙන ජීවන වියදම විෂයෙහි පමණක් නොව සේවා නියුක්තිය ද නිමැවුම් ද විෂයෙහි බලපෑම් ඇති කැරෙන පරිදි විනිමය අනුපාතයන් ද, පොලී අනුපාතයන් ද, එසේ ම ආනයන කටයුතු ද

සම්බන්ධයෙන් ඇති වන ප්‍රතිඵල පිළිබඳව 2009 අයවැයෙහි අවධානය යොමු වී නැත. ආර්ථිකය හා සම්බන්ධ කරුණු 2009 අයවැයෙහි අඩංගුව තිබේ නම් ඇත්ත වශයෙන් ම ඒ ස්වල්පයකි. එය පිරි ඇත්තේ තනි තනි ව්‍යාපෘතින්ට අදාළ කරුණුවලිනි. ඉදිරි මාස කීපය තුළ දී ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයන් ගේ සිතිවිලි මෙන් ම හැකියාවන් ද විසින් ග්‍රහණය කරගනු ලබන්නේ අයවැයෙහි එකී අන්තර්ගතයයි.

මා අදහස් කරන්නේ ඉදිරියේ දී මුහුණ දීමට සිදුවන ආර්ථික ගැටලු පිළිබඳ අවබෝධයක් ජනතාව තුළ ඇති කරවිය හැකි වන පරිදි අයවැය කතාවේ දී මෙන් ම පාර්ලිමේන්තුව තුළ දී ද ඉහත සඳහන් කරුණු සාකච්ඡාවට භාජන වූයේ නම් බොහෝ ප්‍රයෝජනකවත් විය හැකිව තුඩුණු බව ය. එහෙත් රජයට උපදෙස් දෙන්නන් දරන්නන් එයට පටහැනි මතයකි.

ආර්ථික වර්ධන අනුමිතීන්

රටෙහි උතුරු නැගෙනහිර පළාත යනු ගැටුම් පවතින ප්‍රදේශයකි. මෙම ප්‍රදේශය සංවර්ධනය කිරීම පිළිබඳ ගැටලුව වෙත යොමු වීමේ දී ප්‍රශ්න දෙකක් මතු වේ.

- අ. ගැටුම්වලින් පසුව ප්‍රදේශයක ඉදිරිගමන, සහන සහ මානුෂීය කඩිනම් ප්‍රකෘතිකරණ ද සංවර්ධනය ද යන අදියර තුනකින් යුක්ත ය. දැනට මෙම ප්‍රදේශ පවතින්නේ කිනම් අදියරෙහි ද?
- ආ. මෙකී සංවර්ධනය වෙනුවෙන් අයවැයට කළ හැක්කේ මොනවා ද?

උතුරු නැගෙනහිර පළාත පසුගිය අවුරුදු 25 කට ආසන්න කාලයක් තුළ ම පැවැතුණේ ගැටුම් සහිත ව ය. එයට අමතරව සුනාමි ව්‍යසනයෙහි බලපෑමට හසු වීමට ද එයට සිදු වී ය. අති විශාල දරිද්‍රතා තත්ත්වයක් ද මෙම ප්‍රදේශය තුළ පවතී. මේ සියල්ල සලකා බැලීමේ දී මෙකී ප්‍රදේශය වෙනුවෙන් සම්පාදනය විය යුතු බොහෝ දෑ තිබේ. දැනට උතුරු හා නැගෙනහිර යනු එක ම පළාතක් නොවේ. නැගෙනහිර පළාත දත් යථා තත්ත්වයට පත් කරනු ලැබ ඇති අතර ගැටුම්වලින් වූ හානි සඳහා වේගවත් පිළියම් යෙදෙමින් පවතී. සහන සහ මානුෂීය කටයුතු අදියරෙන් දත් එය කඩිනම් ප්‍රකෘතිකරණ අදියරට එළැඹ තිබේ. දැනට නිම වීමට ආසන්නව පවතින අභ්‍යන්තරව අවතැන් වූවන් යළි පදිංචි කරවීමේ වැඩ පිළිවෙළ හේතු කොටගෙන 2006 අප්‍රේල් මාසයෙන් පසුව සිදු වූණු අවතැන් වූවන් ගේ ප්‍රශ්නය දත් අවසානයට එළැඹෙමින් තිබේ. යළි පදිංචි කරවීම හෝ නව ස්ථානයන් සොයා දීම හෝ කළ යුතුව තිබෙන්නේ තවත් හාර දහසකට ආසන්න පවුල් ප්‍රමාණයක් සඳහා පමණි. ඒ අනුව දත් නැගෙනහිර පළාතේ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ද අවකාශය නිර්මාණය වී ඇත.

උතුරු පළාතෙහි තත්ත්වය කරුණු දෙකක් මත මෙයට වඩා වෙනස් වෙයි. එයට අයත් දිස්ත්‍රික්ක 5 න් කිලිනොච්චිය සහ මුලතිව් යන දෙකෙහි ගැටුම් උග්‍ර වෙමින් පවතී. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් 200,000 කට අධික අති විශාල පිරිසක් අවතැන්ව සිටිති. සෙසු දිස්ත්‍රික්ක තුනෙහි ද ගැටුම් රහිත තත්ත්වයක් පවතින නමුදු යම් යම් සුවිශේෂී තත්ත්වයන් පවතින බව පෙනේ. යාපනය අර්ධද්වීපය යනු ඒ 9 මාර්ගය වසා දීමේ හේතු කොටගෙන මුළුමනින් ම වෙන් වූ ප්‍රදේශයක් වෙයි. එබැවින් පුද්ගලයන් සහ බඩු මුට්ටු ප්‍රවාහනය යම් පමණකට සීමා වී තිබේ. මන්නාරමෙහි බටහිර මන්නෙයි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය සම්පූර්ණයෙන් ම ජනශුන්‍ය ය. උතුරු වවුනියා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ ද පවතින්නේ එබඳු ම වූ තත්ත්වයකි. මෙම ප්‍රදේශවල ජනතා සහ භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය සිදු වන්නේ බෙහෙවින් සීමා සහිතව ය. කඩිනම් ප්‍රකෘතිකරණ කටයුතු සඳහා මැදිහත් වීමේ ඉඩකඩ ඉතා සීමිතව පවතින හෙයින් වහාම අවශ්‍ය වී තිබෙන්නේ සහන සහ මානුෂීය අධාරයන් ය.

ආර්ථික අංශයෙන් බලන විට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරනු ලැබ තිබෙන නවතම තොරතුරු අනුව මෙම ප්‍රදේශ දෙක මෙරට දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය (ද.දේ.නි.) වෙත ලබාදුන් දායකත්වය 2006 දී 7.7% ක් වශයෙන් ද 2007 දී 7.9% ක් වශයෙන් ද දක්වේ. 2007 අවුරුද්දේ දී උතුරු පළාත 2.9% ක දායකත්වයක් ලබා දෙන විට නැගෙනහිර පළාත 5.0% ක දායකත්වයක් ලබා දුන්නේ ය. දායකත්වයේ ප්‍රමාණය අඩු මට්ටමක පැවැති බැවින් 2007 දී උතුරු පළාතෙහි ඒක පුද්ගල ආදායම දක්වුණේ ආසන්න වශයෙන් රුපියල් 89,907 ක් ලෙස ය. නැගෙනහිර දී එය ආසන්න වශයෙන් රුපියල් 119,131/- කි. ආසන්න වශයෙන් රුපියල් 178,785 ක් ලෙස දක්වුණු රටෙහි සමස්ත ඒක පුද්ගල ආදායමට සාපේක්ෂව උතුරු ප්‍රදේශයේ ඒක පුද්ගල ආදායම 50% ක් පමණක් විය. නැගෙනහිර දී එය ජාතික මට්ටමින් සියයට 70 ක් ලෙස දක්විණි.

සමාජමය පැත්තෙන් බලන විට ගැටලුවලින් පසුව ප්‍රදේශයේ මුළු ජනගහණයෙන් සැලකිය යුතු කොටසක් අභ්‍යන්තරව අවතැන් වූ පුද්ගලයන් ගේ ගණයෙහි ලා සැලකිණි. 300000 ක් පමණ දෙනා අවුරුදු 20 ක් තරම් වූ දීර්ඝ කාලයක් මුළුල්ලේ අවතැන් වූවන් ගේ තත්ත්වයේ ම පසු වී තිබේ. මෙයට අමතරව 2006 ට පසුව 200,000 ක් පමණ වූ පිරිසකට නැගෙනහිර දී යළි අවතැන් වීමට සිදු වූණු නමුදු වැඩි කල් නොගොස් කඩිනමින් ඔවුහු යළි පදිංචි

කරවන ලදහ. වර්තමාන ගැටුම් තත්වය යටතේ එබඳු ම වූ ප්‍රමාණයක් උතුරේ කිලිනොච්චි හා මුලතිව් දිස්ත්‍රික්කවල ද අවතැන් වූහ. කාන්තාවන් මූලිකත්වය දරන පවුල්, අනාථයන් කුඩා දරුවන් සහ ආබාධිතයන් වැනි අතිශය දුෂ්කරතා සහිත කොටස් මෙකී අවතැන් වූ පිරිස්වලට අයත්ව සිටියහ. ආහාර, ආවරණ, ජලය සහ සෞඛ්‍යාරක්ෂක කටයුතු කඩිනමින් සැපයිය යුතුව තිබේ.

රජයේ වැඩ සටහන් සහ ව්‍යාපෘතීන් සඳහා ප්‍රතිපත්තිමය පෙළඹවීමක් හා මග පෙන්වීමක් මෙම අයවැය තුළින් සකසනු ලැබ තිබේ. ඒවා ක්‍රියාවට නැංවීම පහසු කරවීම පිණිස අවශ්‍ය වන්නා වූ අයවැය ප්‍රතිපාදනයන් ද සපයනු ලැබ තිබේ. ඒවායින් බොහොමයක් පවත්නා වැඩ පිළිවෙළවල් ඉදිරියට පවත්වාගෙන යාම සඳහා වන අතර ඇතැම් ඒවා නව වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ය. ප්‍රබලත්වය ලබා දී තිබෙන්නේ ඒවායින් කිනම් අංශයකට ද? සංවර්ධනය විෂයෙහි ඒවා කොතෙක් වැඩ දායක වේ ද?

කෘෂිකර්මාන්තය, සත්ව පාලනය, ධීවර කර්මාන්තය සහ සංචාරක ව්‍යාපාරය වැනි දේශීය නිෂ්පාදන අංශ ප්‍රවර්ධනය විෂයෙහි ප්‍රතිපත්තිමය මග පෙන්වීමක /පෙළඹවීමක අවශ්‍යතාව අයවැයෙන් අවධාරණය කෙරෙයි. අයවැයෙන් බලාපොරොත්තු වන්නේ ආනයනයන්ට ආදේශකයක් වශයෙන් දේශීය නිෂ්පාදනයන් යොදා ගැනීමයි. ගමනාගුම වැනි ව්‍යාපෘතීන් ඔස්සේ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල යටිතල පහසුකම් සහ ප්‍රාදේශීය මාර්ග සංවර්ධනය විෂයෙහි ද විශේෂ අවධානයක් යොමු කර තිබේ.

මධ්‍යම රජයේ අමාත්‍යාංශ, පළාත් සභා, දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල, සහ පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රවරු ආදී විවිධ මාර්ග ඔස්සේ මුදල් ප්‍රතිපාදනයන් ලබා දීමට අයවැයෙන් පියවර ගෙන තිබේ. සංවර්ධනය මුල් තැනක ලා සලකා ඇති බැවින් මානුෂීය හා සහන සැපයීමේ කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය වන ප්‍රාග්ධන වියදම් මෙන්ම ඇතැම් පුනරාවර්තන වියදම් ද වෙනුවෙන් පමණක් අවධානය යොමු කරනු ලැබ තිබේ.

ප්‍රාග්ධන වෙන් කිරීම් පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වෙන ප්‍රස්තාරයෙහි සහ වගුවල දැක්වෙයි. එක් එක් විෂයාංශය පිළිබඳ තොරතුරු පරිශීලනයෙහි සඳහන් ය.....

ප්‍රථමයෙන් ම, විදේශීය අරමුදල්වලින් ක්‍රියාත්මක වන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන් 14 ක් වෙනුවෙන් රුපියල් මිලියන 12.88 ක ප්‍රතිපාදනයක් ජාතිය ගොඩනැංවීමේ අමාත්‍යාංශය වෙත ලබා දී තිබේ. උතුරු හා නැගෙනහිර නිවාස, ප්‍රජා පුනරුත්ථාපනය හා සංවර්ධනය (NECORD), වෙරළාශ්‍රිත ප්‍රජා සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, යළි පුබුදුවීමේ ව්‍යාපෘතිය, සහ සැලසුම්ගත සහන සහ යථා තත්වයට පත් කිරීමේ වැඩසටහන යනු මේවා අතරින් ප්‍රධාන වැඩසටහන් වන්නේ ය. ලෝක බැංකුව, ADB, JICA, WFP, UNDP, සහ WFP යන ආයතනයන් විසින් මෙකී ව්‍යාපෘතීන් සඳහා අරමුදල් සැපයෙන්නේ ය. "ගමනාගුම" නමින් තවත් විශේෂ ව්‍යාපෘතියක් උතුර සහ නැගෙනහිර ද ඇතුළුව රට පුරා ක්‍රියාත්මක වෙයි. දැනට ක්‍රියාත්මකව පවතින මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා රුපියල් බිලියන 2.471 ක් ලබා දී තිබේ.

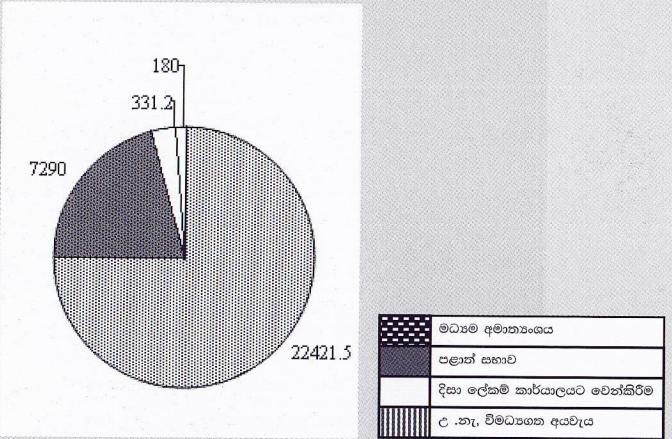
යළි පදිංචි කරවීමේ සහ ආපදා සහන සේවා අමාත්‍යාංශය යනු තවත් වැදගත් අමාත්‍යාංශයකි. අභ්‍යන්තරව අවතැන් වූවන් යළි පදිංචි කරවීමත් වියදා ආහාර ද්‍රව්‍ය ලබා දීමත් වෙනුවෙන් මෙම අමාත්‍යාංශයට රුපියල් බිලියන 3.454 ක පමණ ප්‍රතිපාදන ලබා දී තිබේ. "උතුරේ වසන්තය" වැඩසටහන සඳහා රුපියල් මිලියන 3000 ක් ද අමාත්‍යාංශයේ යළි පදිංචි කරවීමේ කටයුතු සඳහා රුපියල් මිලියන 500 ක් ද වශයෙන් අමතරව ලබා දෙන බව මුදල් අමාත්‍යවරයා විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබ තිබේ.

එක් එක් සුවිශේෂී කාර්යයන් වෙනුවෙන් ප්‍රතිපාදනයන් වෙන් කිරීමේ සැලසුම්, ඒ ඒ අදාළ අමාත්‍යාංශයන් විසින් අයවැයෙහි දැක්වෙන ප්‍රතිපාදන යන පදනම ස්ථාපිතව සකස් කෙරෙනු ඇත. අධ්‍යාපන, සෞඛ්‍ය, කෘෂිකර්ම, ධීවර හා සත්ව සම්පත් යන අමාත්‍යාංශ මෙම ගණයට වැටේ. එම ප්‍රතිපාදනයන් පිළිබඳ විස්තර තවම ඉදිරිපත් කළ හැකි තත්වයක නැත. කෙසේ වුව ද, මෙම අමාත්‍යාංශයන් විසින් කිසියම් ප්‍රමාණයක ප්‍රතිපාදනයන් උතුර සහ නැගෙනහිර වෙනුවෙන් ද වෙන් කෙරෙන බව නිගමනය කළ හැකි ය.

ඇතැම් සුවිශේෂී වැඩසටහන් වෙනුවෙන් පළාත් සභා සඳහා ද ප්‍රතිපාදනයන් ලබා දී ඇත. ඒ අනුව නැගෙනහිර පළාතට ලැබී ඇති ප්‍රමාණය රුපියල් බිලියන 5.082 කි. උතුරට රුපියල් බිලියන 2.208 ක් ලැබී තිබේ. ව්‍යාපෘති මූලික සංවර්ධන ප්‍රතිපාදන යටතේ නැගෙනහිරට රුපියල් බිලියන 1.1 ක් ද උතුරට රුපියල් බිලියන 1.255 ක් ද ලැබේ. සෞඛ්‍ය අංශය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය අධ්‍යාපන අංශය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ආදී වූ නිර්ණායක පදනම් කොට ගත් ප්‍රතිපාදනයන්ට අමතරව පළාත් දෙකෙහි ම නවෝදය, NECORD සහ UNICEF වැනි ව්‍යාපෘතීන් සඳහා ද අරමුදල් ලැබී තිබේ. එසේ ම නැගෙනහිර පළාතෙහි ග්‍රාමීය පළාත්බද මාර්ග ද නැගෙනහිර නවෝදය ද වෙනුවෙන් රුපියල් බිලියන 3.165 ක් දක්වා අමතර ප්‍රතිපාදනයන් ද ලබා දී තිබේ. මෙකී ප්‍රතිපාදනයන් දේශීය මෙන් ම විදේශීය මාර්ගයන් ගෙන් මූල්‍යයනය වෙයි.

දිස්ත්‍රික් ලේකම් කොට්ඨාශයන් වෙනුවෙන් අනුමත වී ඇති අරමුදල් යටතේ උතුරේ දිස්ත්‍රික්ක පහක් වෙනුවෙන් රුපියල් මිලියන 158.8 ක් ද නැගෙනහිර දිස්ත්‍රික්ක තුනක් වෙනුවෙන් රුපියල් මිලියන 182.4 ක් ද ප්‍රාග්ධන වත්කම් පුනරුත්ථාපනය සඳහා ලැබී තිබේ. එසේ වුව ද මෙම ප්‍රතිපාදනය සංවර්ධන කටයුතු හා සෘජුව ම සම්බන්ධ වන්නේ නැත. මෙම දිස්ත්‍රික්කයට අයත් තේරී පත් වූ මෙන් ම නම් කරනු ලැබූ පාර්ලිමේන්තු පන්තිවරුන් 36 දෙනෙත් වෙත විමර්ශන ප්‍රාග්ධන වියදම් යටතේ රුපියල් මිලියන 180 ක මුදලක් ලැබේ. මෙම මුදල ද වැය වනු ඇත්තේ සංවර්ධන කටයුතු කීපයක් වෙනුවෙන් ය. ආර්ථික වශයෙන් සංවර්ධනය විෂයෙහි අයවැයෙන් බලපෑමක් ඇති වන පරිදි දේශීය නිෂ්පාදනය ප්‍රවර්ධනය වීමට සුදුසු පරිසරයක් සකස් කළ යුතු බවට අයවැයෙන් යෝජනා කෙරෙයි. ආනයනික භාණ්ඩයන් හි මිල අධික වන බැවින් දේශීය භාණ්ඩ ලබා ගත හැකි වන විට ඒවාට හොඳ ඉල්ලුමක් ඇති වනු ඇත. කෘෂිකර්මාන්තය ද සත්ව පාලනය ද ධීවර කර්මාන්තය ද අතින් නැගෙනහිර පළාතෙහි අති විශාල නිෂ්පාදන විභවතාවක් පවතී. අවශ්‍ය උපකාරක සේවා සැපයෙන්නේ නම් මෙකී විභවතාවන් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් තමන් ජාතික ආර්ථිකයට ලබා දෙන දායකත්වය ඉහළ නැංවීමේ හැකියාව එම ප්‍රදේශයෙන් හි ජනතාවට ලැබෙනු ඇත. 1980 දශකයේ දී මෙම පළාත් දෙකම එසේ ලබා දුන් දායකත්වය 14% කි. දැනට පවත්නා තත්වය අනුව බලන විට එය දෙගුණ විය හැකි ය. අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් ද සපයනු ලබමින් පවතින බව සඳහන් කළ යුතු ය. එබැවින් සපයනු ලැබ තිබෙන ප්‍රතිපාදනයන් නිසි පරිදි ප්‍රයෝජනයට ගනු ලැබුවහොත් 5% කට වැඩි දායකත්වයක් සැපයීමේ හැකියාව නැගෙනහිර පළාතට තිබෙන බව ප්‍රකාශ කළ හැකි ය.

සමාජමය වශයෙන් අවතැන්ව හා ආර්ථික වශයෙන් වූ විනාශයන්ට භාජනය වී ඇති ජනතාව සඳහා ආරක්ෂාව සැපයිය යුතු ය. ආහාර ද්‍රව්‍ය ද අතිරේක ආහාර ද්‍රව්‍ය ද එසේ ම වෙනත් මූලික අවශ්‍යතාවන් ද ඔවුන් වෙත සපයනු ඇත. අදාළ අමාත්‍යාංශ වෙන් කිරීම්වල අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදනයන් ඇතුළත් ය. එබැවින් සහන සහ මානුෂීය සහයෝගයන් ප්‍රමාණවත්ව ලැබෙන්නේ යයි නිගමනය කළ හැකි ය. මෙම ප්‍රදේශයන් සාමාන්‍ය තත්වයට පත් වූවායින් අනතුරුව යළි පදිංචි කරවීමත් නව ස්ථාන ලබා දීමත් කඩිනම් කෙරෙනු ඇත. නැගෙනහිර දී එය සම්පූර්ණ වීමට ඉඩ ඇත.

විස්තරය	රුපියල් (මිලියන)
1. මධ්‍යම අමාත්‍යාංශය	
ජාතිය ගොඩනැංවීමේ හා යටිතල සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය	
1) සංවර්ධන ව්‍යාපෘති	12,883
11) ගමනාගුම	2,493.5
යළි පදිංචි කරවීම සහ ආපදා සහන අමාත්‍යාංශය	3,545
උතුර වසන්තය සහ යළි පදිංචි කරවීම	3,500
උප එකතුව	22,279
2. පළාත් සභාව	
උතුර	2,208
නැගෙනහිර	5,082
උප එකතුව	7,290
3. දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයට වෙන් කිරීම	331.2
4. උතුරු නැගෙනහිර විමර්ශන අයවැය	180
එකතුව	29,749

අයවැයෙන් සැපයෙන්නේ පුළුල් ප්‍රතිපත්තිමය මඟපෙන්වීම් සමඟක් බව අවසාන වශයෙන් සඳහන් කළහැකි ය. ලබාගත හැකිව තිබෙන සම්පත් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් දැක්වු ලැබ තිබෙන ප්‍රතිපත්ති රාමුව ඇතුළත මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාවට නැංවීම අදාළ රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශයන් හි වගකීම වන්නේ ය. ප්‍රතිඵල දැක ගත හැකි වන්නේ ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් අනතුරුව ය.

පරිශීලීය

1 වැනි වගුව : ජාතිය ගොඩනැංවීමේ සහ දේපොළ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය-සංවර්ධන ව්‍යාපෘති

ව්‍යාපෘතියෙහි විස්තර	රුපියල් (මිලියන)
ජාතික ඉදිරි දැක්ම හා අභ්‍යන්තරව අවතැන් වූවන් සඳහා කල් පවත්නා විසඳුම් (UNHR)	14
උතුරු නැගෙනහිර නිවාස යළි ඉදිකිරීම් වැඩ සටහන(WB&EC)	2,077
උ.නැ.වෙරළාශ්‍රිත ප්‍රජා සංවර්ධනය	950
යළි පුබුදුවීම් ව්‍යාපෘතිය (WB/IDA)	1,250
ත්‍රිකුණාමල දිස්ත්‍රික්කයේ කෘෂි කර්මාන්තය හා ග්‍රාමීය සංවර්ධනය(JICA)	8
උ.නැ.ගැටුම්වලින් පීඩාවට පත් ජනතාව යථා තත්ත්වයට පත් කිරීමේ වැඩසටහන(EU)	119
ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජා බිම් බෝම්බ ඉවත් කිරීමේ ජිකනය විසින් උ.නැ. බිම් බෝම්බ ඉවත් කිරීමට සහාය වීම(UNDP)	40
උ.නැ. ප්‍රජා ප්‍රතිස්ථාපන සහ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය11(ADB ප්‍රතිපාදන)	750
උ.නැ. ප්‍රජා ප්‍රතිස්ථාපන සහ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය 11(ADB ණය)	920
දුප්පතුන් සඳහා වූ ආර්ථික සංවර්ධන සහ ශක්තිමත්කරණ ව්‍යාපෘතිය(JBIC)	525
සැලසුම්ගත සහන සහ යථා තත්ත්වයට පත් කිරීමේ වැඩසටහන(WEP)	4,000
ත්‍රිකුණාමල ඒකාබද්ධ යටිතල ව්‍යාපෘතිය(France)	905
සුනාමයට හසු වූ ප්‍රදේශ යළි ගොඩනැංවීමේ ව්‍යාපෘතිය(B -කොටසADB)	750
සුනාමයට හසු වූ ප්‍රදේශ යළි ගොඩනැංවීමේ ව්‍යාපෘතිය(H -කොටසADB)	575
එකතුව	12,883

2 වැනි වගුව : ජාතිය ගොඩනැංවීමේ සහ දේපොළ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය-ගමනාදායක

	පුනරාවර්තන රුපියල් (මිලියන)	ප්‍රාග්ධනය රුපියල් (මිලියන)	එකතුව රුපියල් (මිලියන)
06 වැනි කලාපය	22.5	1496	1518.5
මඩකලපුව, අම්පාර සහ ත්‍රිකුණාමලය			
07 වැනි කලාපය			
යාපනය, මුලතිවු, කිලිනොච්චිය සහ වවුනියාව		975	975
එකතුව			2493.5

2 වැනි වගුව : දිස්ත්‍රික් ලේකම් කොට්ඨාශ සඳහා වෙන් කිරීම්

දිස්ත්‍රික්කය	පුනරාවර්තන	ප්‍රාග්ධනය	එකතුව
වවුනියාව	86.6	29.1	115.7
මන්නාරම	72.9	37.5	110.4
යාපනය	257.8	41.9	299.7
කිලිනොච්චිය	71.4	23.9	95.3
මුලතිව්	65.9	16.4	82.3
ත්‍රිකුණාමලය	160.8	32.3	193.1
මඩකලපුව	240.4	44.9	285.3
අම්පාර	404.6	105.2	509.8
	1360.4	331.2	1691.6

"පාත්තලය" පදනම

දුරකථන අංකය | 2596281
 ෆැක්ස් අංකය | 2595894
 ඊමේල් | info@pathfinderfoundation.org
 වෙබ් අඩවිය | www.sanvada.org
 www.pathfinderfoundation.org

සංස්කරණ සහාය: අමීරා කරීම් මිය, ව්‍යාපෘති කළමනාකාරිණිය.